

ROGER ZELAZNY

MÎNA LUI OBERON

Traducere de EUGEN CRISTEA

TRITONIC
fiction.ro

Roger Zelazny (1937-1995) s-a născut în Euclid, Ohio. A absolvit Universitatea Columbia din New York cu o diplomă în teatrul elisabetan și iacobin, fapt reflectat și în scrierile sale.

Prima sa povestire a apărut în 1962, iar din 1969 s-a concentrat exclusiv asupra scrisului. S-a impus rapid, în anii '60, ca fiind unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai New Wave-ului, alături de scriitori ca Brian Aldiss, John Brunner, Philip José Farmer, M. John Harrison, Ursula K. LeGuin, Robert Silverberg și Philip K. Dick.

Literatura sa combină surse de inspirație foarte diverse, de la mitologie (greacă, hindusă, egipteană etc.) la clasicii francezi, britanici și americani ai sfârșitului de secol XIX și începutului de secol XX, pînă la romanele polițiste din anii '40 ale lui Raymond Chandler. A experimentat constant în materie de stil, trecînd adeseori granița dintre fantasy și science fiction.

Seria Amber cuprinde zece romane care au fost publicate între anii 1970 și 1991.

Romanele și nuvelele sale i-au adus, printre altele, șase premii Hugo, trei premii Nebula și două premii Locus.

O intuiție strălucitoare, în perfectă concordanță cu soarele acela neobișnuit...

Iată-l acolo... Apărînd în lumina aceea, un lucru pe care-l văzusem iluminat numai de propria-i strălucire în întuneric pînă atunci: Modelul, marele Model din Amber întins pe o stîncă ovală deasupra unei ciudate mări-cer.

... Și am știut, poate datorită aceluia lucru din mine care ne unește, că acesta trebuia să fie cel adevărat. Ceea ce însemna că Modelul din Amber nu era decît prima lui umbră. Ceea ce însemna...

Ceea ce însemna că însuși Amberul nu trecea în locuri dincolo de tărîmul Amberului, Rebmei și Tir-na Nog'thului. Însemnînd deci că acest loc în care ajunseserăm era, conform legii anteriorității și configurării, adevăratul Amber.

M-am răsucit către un Ganelon zîmbitor, cu barba și părul său sălbatic învelite în lumina nemiloasă.

— Cum ai știut? l-am întrebat.

— Știi că sînt un bun ghicitor, Corwin, răspunse, și că îmi amintesc tot ce mi-ai povestit mereu despre cum funcționează treburile în Amber: cum umbra lui și cele ale luptelor tale sînt răspîndite de-a lungul lumilor. M-am întrebat adesea, gîndindu-mă la drumul negru, dacă ceva ar putea provoca o asemenea umbră în însuși Amber. Și mi-am imaginat că un asemenea ceva ar trebui să fie extrem de esențial, de puternic și de tainic. Arată spre peisajul din fața noastră. Ca asta.

— Continuă, am spus.

Expresia i se schimbă și ridică din umeri.

— Deci trebuia să existe un nivel al realității mai adânc decât Amberul tău, explică el, unde a fost făcută ticăloșia. Animalul care te guvernează ne-a condus spre ceea ce pare a fi un asemenea loc și acea pată de pe Model pare a fi ticăloșia. Doar ai fost de acord.

Am încuviințat.

— Mai degrabă percepția ta m-a uluit decât concluzia în sine, am rostit.

— Mi-ai luat-o înainte, recunosc Random, aflat undeva în dreapta mea, dar senzația și-a croit drum în măruntaiele mele, asta ca să folosesc un eufemism. Chiar cred că, într-un fel, asta este temelia lumii noastre.

— Cineva din afară poate vedea uneori mai clar lucrurile decât unul care e direct implicat, interveni Ganelon.

Random îmi aruncă o privire și își întoarse atenția către spectacol.

— Credeți că lucrurile se vor mai schimba, întrebă, dacă am coborî să privim mai îndeaproape?

— N-avem decât o singură cale de a afla, am rostit.

— Atunci, treceți pe un singur rînd, aprobă Random. Conduc eu.

— În regulă.

Random își îndreptă armăsarul spre dreapta, spre stînga, spre dreapta, într-o lungă serie de schimbări de direcție care ne făcu să mergem în zig-zag de-a lungul părții din față a zidului. Menținînd ordinea pe care o avuseserăm de-a lungul zilei, l-am urmat și Ganelon veni în urmă.

— Pare destul de stabil acum, strigă Random înspre noi.

— Pînă acum, am spus.

— E un fel de deschizătură în stîncile de dedesubt.

M-am aplecat înainte. În dreapta și în spate se afla gura unei peșteri, la același nivel cu cîmpia ovală. Era situată în așa fel încît fusese ascunsă privirilor noastre atunci cînd ne aflasem pe poziția cea mai înaltă.

— Trecem destul de aproape de ea, am spus.

— ...rapid, precaut și în tăcere, adăugă Random, scoțindu-și spada.

Am scos din teacă Grayswandir și, la o cotitură deasupra mea, Ganelon își scoase și el arma.

N-am depășit deschizătura, dar am cotit încă o dată spre stînga înainte de a ajunge la ea. Am pătruns vreo trei-patru metri totuși, și am simțit un miros neplăcut pe care nu l-am putut identifica. Oricum, caii au reacționat mai iute sau erau pesimiști din naștere, pentru că au ciulit urechile, și-au dilatat nările și au scos sunete de sperietură, răsucindu-se în hățuri. S-au calmat, totuși, de îndată ce am făcut ocolul și am început iar să înaintăm. N-au mai reacționat pînă cînd am ajuns la capătul coborîrii și ne-am apropiat de Modelul avariat. Caii au refuzat să meargă spre el.

Random descălecă. Înaintă pînă la marginea traseului, se opri și privi. După un timp, vorbi fără să se uite înapoi.

— Se pare că distrugerea a fost deliberată, rosti, dacă punem cap la cap tot ce știm pînă acum.

— Așa se pare, am spus.

— E evident, de asemenea, că am fost aduși aici cu un motiv.

— Și eu cred la fel.

— Atunci nu-ți trebuie prea multă imaginație ca să ajungi la concluzia că scopul prezenței noastre aici este de a afla cum a fost distrus Modelul și ce ar trebui făcut ca să-l reparăm.

— Posibil. Care e diagnosticul tău?

— Pînă acum, nici unul.

Se deplasă de-a lungul perimetrului siluetei, undeva în dreapta, acolo unde începea efectul petei. Mi-am pus spada la loc în teacă și m-am pregătit să descalec. Ganelon întinse mîna și mă apucă de umăr.

— Mă descurc singur... am început să rostesc.

Dar:

— Corwin, spuse, neținînd seama de vorbele mele, se pare că există o mică iregularitate către mijlocul Modelului. Nu arată a fi ceva care să aparțină...

— Unde?

Arată cu degetul și i-am urmărit gestul.

Lîngă centru se afla un obiect străin. Un băț? O piatră? O bucată rătăcită de hîrtie...? Era imposibil de precizat de la distanța asta.

— O văd, am spus.

Am descălecat și ne-am îndreptat spre Random, care era deja ghemuit în extrema dreaptă a siluetei, examinînd decolorarea.

— Ganelon a descoperit ceva spre centru, am spus.

Random încuviință.

— Am observat și eu, răspunse. Tocmai încercam să hotărîsc cea mai bună cale de a găsi un loc din care să văd mai bine. Nu mă încîntă ideea de a traversa un Model avariat. Pe de altă parte, mă întrebam la ce m-aș putea aștepta dacă aș încerca să mă îndrept spre zona întunecată. Ce crezi?

— A te deplasa prin ce-a rămas din Model ți-ar lua ceva timp, am zis, dacă rezistența e asemănătoare cu cea de acasă. De asemenea, am fost învățați că, dacă te abați de la traseu, asta înseamnă moartea — și situația de acum m-ar obliga să îl părăsesc în clipa în care ajung la pată. Pe de altă parte, așa cum spui, s-ar putea să-i alarmăm pe inamicii noștri îndreptîndu-ne spre partea întunecată. Așa că...

— Așa că nici unul dintre voi n-o s-o facă, interveni Ganelon. Mă duc eu.

Apoi, fără să aștepte răspuns, o luă la fugă spre sectorul întunecat, alergă de-a lungul lui către centru, se opri destul cît să pescuiască un mic obiect, se răsuci și porni înapoi.

Cîteva clipe mai tîrziu, se afla dinaintea noastră.

— Ai făcut un lucru riscant, rosti Random.

Încuviință.

— Numai că voi doi încă v-ați fi ciorovăit dacă n-aș fi făcut-o. Ridică mîna și o întinse. Acum, ce ziceți de asta?

Ținea în mîna un stilet. Înfîpt în el se afla un dreptunghi de carton murdar. I le-am luat pe amîndouă.

— Seamănă cu un Atu, spuse Random.

— Da.

Am scos cartea, am netezit zonele zdrențuite. Bărbatul pe care-l priveam mi-era pe jumătate cunoscut — asta însemnând, firește, că era și pe jumătate străin. Părul deschis la culoare, drept, o expresie batjocoritoare, un mic zîmbet, cumva o constituție firavă.

Am clătinat din cap.

— Nu-l cunosc, am spus.

— Lasă-mă să mă uit.

Random îmi luă cartea, se încruntă.

— Nu, rosti după un timp. Nici eu nu-l cunosc. Parcă l-aș ști, dar... Nu.

În clipa aceea, cایی reîncepură nechezatul cu mult mai multă forță. Și n-a trebuit decît să ne întoarcem un pic pentru a afla motivul disconfortului lor, deoarece creatura alesese clipa aceea pentru a ieși din peșteră.

— La naiba, rosti Random.

Am fost de acord cu el.

Ganelon își dresе vocea, își scoase spada din teacă.

— Știe cineva ce e asta? întrebă încetișor.

Prima mea impresie despre fiară a fost că semăna cu un șarpe, atît din cauza mișcărilor, cît și a faptului că lungă și subțirea ei coadă părea mai degrabă o continuare a corpului subțire decît un apendice. Se deplasa totuși pe patru picioare cu dublă articulație, cu labe mari și gheare imense. Capul îngust era prevăzut cu un cioc și se mișca dintr-o parte într-alta pe măsură ce înainta, arătîndu-ne un ochi albastru deschis și apoi pe celălalt. În părți se întindeau aripi mari, purpurii și din piele. N-avea nici păr, nici pene, deși de-a lungul pieptului, umerilor, spatelui și cozii existau suprafețe solzoase. De la ciocul în formă de baionetă pînă la coada care se răsucea părea că măsoară peste trei metri. Cînd se mișca, se auzea un mic clinchet și am zărit o mică strălucire la gît.

— Cel mai aproape, din cîte știu, rosti Random, e o fiară heraldică — grifonul. Numai că ăsta e chel și purpuriu.

— În mod cert nu e pasărea noastră națională, am adăugat, scoțînd Grayswandir și îndreptînd vîrful spre capul creaturii.

Fiara dădu la iveală o limbă roșie, bifurcată. Își ridică aripile cîțiva centimetri, apoi le lăsă să cadă. Cînd capul se mișca spre dreapta, coada se deplasa spre stînga, apoi stînga și dreapta, dreapta și stînga — dînd naștere unui efect aproape hipnotic, de curgere, pe măsură ce creatura avansa.

Părea preocupată mai mult de cai decît de noi totuși, pentru că traseul ei era direcționat pe lîngă noi, către locul în care armăsarii noștri stăteau fremătînd și bătînd din picioare. M-am deplasat ca să mă interpun.

În clipa aceea, dădu înapoi.

Aripile țîșniră în sus și în afară, desfășurîndu-se ca o pereche de pînze de corabie slăbite prinse de o rafală de vînt. Se ridicase iar pe labele dindărăt și se înălțase deasupra noastră, pîrînd că ocupă de cel puțin patru ori spațiul dinainte. Și apoi țîpă strident, un urlat care i-ar fi înfricoșat și pe zei, de vînătoare sau de provocare, care făcu să-mi țiuie urechile. În același timp, își repezi aripile în jos și le desfăcu, devenind temporar aeropurtat.

Caii o luară la fugă. Fiara se afla dincolo de raza noastră de acțiune. De-abia în clipa aceea am înțeles ce reprezentaseră licărirea și clinchetul. Creatura era priponită prin intermediul unui lanț lung care se pierdea în peșteră. Lungimea exactă a lesei deveni imediat o chestiune de interes mai mult decît teoretic.

M-am răsucit în clipa în care trecu, șuierînd, dînd din aripi și prăbușindu-se, dincolo de noi. Nu avusese suficientă energie ca să izbutească să zboare în acea scurtă țîșnire în sus. Am văzut că Star și Firedrake se retrag către capătul îndepărtat al ovalului. Pe de altă parte, Iago, armăsarul lui Random, se repezise în direcția Modelului.

Fiara atinse din nou pămîntul, se răsuci ca și cînd ar fi vrut să pornească pe urmele lui Iago, păru că ne examinează încă o dată și înțepeni. De data asta se afla mult mai aproape —

sub patru metri — și își înălță capul, arătându-ne ochiul drept, apoi își deschise pliscul și scoase un croncănit moale.

— Ce-ați zice s-o ștergem chiar acum? rosti Random.

— Nu. Așteaptă. E ceva neobișnuit în comportamentul ei.

Își lăsase capul să cadă în timp ce vorbeam, întinzându-și aripile în jos. Izbi pământul de trei ori cu pliscul și privi iar în sus. Apoi își retrase parțial aripile spre partea din spate a trupului. Își smuci coada o dată, apoi se balansă cu mai multă vigoare dintr-o parte într-alta. Deschise pliscul și repetă sunetul croncănit.

În clipa aceea atenția ne fu distrasă.

Iago intrase în Model, mult înspre partea suprafeței întunecate. La cinci sau șase metri în interior, stînd oblic peste liniile de forță, fusese țintuit lîngă unul dintre punctele Vălului ca o insectă pe o bucată de hîrtie de prins muște. Urlă tare în timp ce scînteile îl cuprinseseră și coama i se ridică și rămase teapănă.

Într-o clipă, cerul începu să se întunece exact deasupra noastră. Numai că ceea ce începuse să se formeze nu era un nor de vapori de apă. Mai degrabă era o formațiune perfect circulară, roșie în mijloc, galbenă spre margini, rotindu-se în sensul acelor de ceasornic. Un sunet ca o pendulă cu un singur clopoțel urmat de urletul unei hîrîitori ne izbi brusc auzul.

Iago își continua zbaterea, mai întii eliberîndu-și piciorul drept din față, apoi prinzîndu-și-l iar cînd îl eliberă pe stîngul, nechezînd sălbatic în tot acest timp. Scînteile i se ridicaseră deja pînă la umeri, iar el le scutura de pe trup și gît ca pe niște picături de ploaie, silueta lui căpătînd o strălucire caldă, untoasă.

Sforăitul crescînd în volum și în inima obiectului roșu de deasupra noastră începură să joace mici fulgere. În clipa aceea un zgomot huruitor îmi captă atenția, și am aruncat o privire în jos ca să descopăr că grifonul purpuriu se tîrîse și se deplasase ca să se interpună între noi și fenomenul roșu zgomotos. Se ghemui ca un gargui, luîndu-și privirea de la noi, urmărind spectacolul.

Chiar atunci Iago își eliberă ambele picioare din față și dădu înapoi. Avea ceva imaterial în el în clipa aceea, poate legat de strălucirea și de neclaritatea imaginii științifice a siluetei sale. Trebuie că necheza în clipa aceea, dar toate sunetele erau acoperite de hîriitul continuu de deasupra.

Din formațiunea zgomotoasă se născu o pîlnie — luminoasă, sclipitoare, tînguitoare și înspăimîntător de rapidă. Aceasta atinse calul în retragere și, pentru o clipă, conturul acestuia se dilată enorm, devenind apoi din ce în ce mai mic, direct proporțional cu acest efect. După care dispăru. Pentru scurt timp, pîlnia rămase nemișcată, ca un pisc perfect echilibrat. Apoi sunetul începu să descrească.

Forma se ridică, lent, într-un punct la mică distanță — poate de un stat de om — deasupra Modelului. Apoi țîșni în sus la fel de iute cum coborîse.

Tînguitul încetă. Huruitul începu să scadă. Fulgerele miniaturale se topiră în interiorul cercului. Întreaga formațiune începu să pălească și să-și micșoreze viteza. O clipă mai tîrziu, era doar o bucățică de întuneric; în clipa următoare dispăruse.

Nici o urmă de Iago.

— Nu mă-ntreba, am rostit cînd Random se răsuci spre mine. Nici eu nu știu.

Încuviință, apoi își îndreptă atenția către tovarășul nostru purpuriu, care tocmai își zornăia lanțul.

— Și cu băiatu' ăsta cum rămîne? întrebă, atingîndu-și spada.

— Am avut o senzație foarte clară că a încercat să ne apere, am rostit, făcînd un pas înainte. Acoperă-mă. Vreau să încerc ceva.

— Ești sigur că te poți mișca îndeajuns de iute? întrebă. Cu șoldul ăla...

— Nu-ți face griji, am spus, o idee mai apăsător decît era necesar, și am continuat să mă deplasez.

Avea dreptate în legătură cu șoldul meu stîng, unde rana de cuțit pe cale de vindecare încă pulsa dureros și părea să îmi îngreuneze mișcările. Dar Grayswandir se afla încă în mîna